

ปัญหาในการผลิตและช่องทางในการจำหน่ายของผลผลิตจากมันต์

นางสาว รัตวี สรรพการพานิช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

008224 i 17121401

Q

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาในการผลิตและช่องทางในการจำหน่ายของผลผลิตจากมันต์
โดย นางสาว ราตรี สรรพการพาณิชย์
ภาควิชา การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา คร. ณรงค์ โนมเฉลา, ผศ.ดวงมณี โกมารทัต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ.อยุธยา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดวงมณี โกมารทัต)

..... กรรมการ
(ดร. ณรงค์ โนมเฉลา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมพร ทรัพย์สาร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาในการผลิตและช่องทางในการจำหน่ายของผลผลิตจากมันต์
ชื่อ นิสิต นางสาว รศวี สรรพการพาณิชย์
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ณรงค์ โฉมเฉลา , ผศ.ดวงมณี โกมารทัต
ภาควิชา การบัญชี
ปีการศึกษา 2522

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายในการศึกษาและค้นคว้าครั้งนี้ ก็เพื่อที่จะทราบถึงขั้นตอนการ
ปลูกมันต์และกรรมวิธีในการสกัดน้ำมันมันต์อย่างละเอียด เพื่อ เป็นข้อมูลนำไป วิ-
เคราะห์ต้นทุนการปลูกมันต์และการสกัดน้ำมันมันต์ ในอันที่จะนำไปแก้ปัญหาในการ
ผลิตและช่องทางการจำหน่ายของผลผลิตจากมันต์

จากการศึกษาและสำรวจพบว่า ปริมาณการผลิตน้ำมันมันต์และ เมนซอลยัง
ไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ภายในประเทศ ทำให้ต้องมีการนำน้ำมันมันต์และ
เมนซอลเข้าจากต่างประเทศปีละมาก ๆ เนื่องจากราคาของน้ำมันมันต์และ เมน
ซอลในประเทศ ขึ้นลงตามราคาของตลาดโลก ในขณะที่ราคาขึ้นสูงการผลิตน้ำมัน
มันต์และ เมนซอลของประเทศไทยก็ได้รับผลกำไรดี แต่เมื่อราคาตกต่ำลง บรรดา
เกษตรกรผู้ปลูกมันต์ เจ้าของโรงงานสกัดน้ำมันมันต์ และโรงงานสกัด เมนซอล
ต่างประสบกับภาวะขาดทุนไปตาม ๆ กัน จนทำให้ต้อง เลิกผลิตรายไปเป็นจำนวน
มาก ทั้งนี้เพราะต้นทุนการผลิตน้ำมันมันต์และ เมนซอลสูงกว่าราคาจำหน่าย เมื่อ
โรงงานสกัดน้ำมันมันต์ เลิกกิจการ ขอมมีผลทำให้ หักสิทธิของ เลิกปลูกมันต์ไปด้วย เช่น
กัน

ผลจากการวิเคราะห์ถึงต้นทุนการสกัดน้ำมันมันต์ที่จังหวัดน่าน พบว่า มูล
เหตุสำคัญที่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากราคาน้ำมันมันต์ตกต่ำมาก เจ้าของ
โรงงานจึงไม่กระตือรือร้นที่จะเพิ่มปริมาณการผลิต ตรงกันข้าม กลับลดปริมาณการ

ผลิตลง ซึ่งผลของการผลิตน้อยลง ทำให้ไม่มีการใช้เครื่องจักรอย่างเต็มที่ คนทน
 ทางคานค่าใช้จ่ายโรงงานต่อหน่วยผลผลิตจึงยิ่งสูงขึ้น ประกอบกับวัตถุดิบ คือ คน
 มินต์ที่ทางโรงงานต้องรับซื้อมีราคาค่อนข้างสูง และเปอร์เซ็นต์น้ำมันที่โคค่า นอก
 จากนี้ กรรมวิธีในการผลิตก็ยังไม่ประหยัดเท่าที่ควร ส่วนกลสิกรก็ยังมีความรู้ไม่
 เพียงพอ ทำให้ผลผลิตต่อไรต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

ดังนั้น แนวทางในการแก้ปัญหาทางด้านการปลูก จึงควรส่งเสริมให้
 กลสิกรมีความรู้ทางวิชาการอย่างเพียงพอ รู้จักการใช้ปุ๋ย เพื่อเพิ่มผลผลิต การ
 ปลูกมินต์ควรจะทำในขนาดที่พอเหมาะ สามารถดูแลโคทั่วถึง ส่วนทางคานโรงงาน
 สกค่น้ำมันมินต์ ต้องเปลี่ยนแปลงนโยบายการผลิต คือ ส่งเสริมให้กลสิกรปลูกมินต์อย่าง
 จริงจัง มีการวางแผนและประสานงานกัน เพื่อที่จะโคคนมินต์ที่มีคุณภาพ และใน
 ปริมาณที่เพียงพอจะป้อนโรงงาน ในคานกรรมวิธีการผลิต ก็ควรที่จะศึกษาหาเทคโนโลยี
 ใหม่ ๆ มาใช้ในการลดต้นทุน ซึ่งหากสามารถส่งเสริมการปลูกมินต์อย่าง
 โคผลและใช้กรรมวิธีที่ประหยัดแล้ว ผู้เขียนเชื่อว่าทั้งกลสิกรและโรงงานสกค่น้ำมัน
 มินต์ จะต้องประสบผลสำเร็จอย่างแน่นอน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

From the result of analysis of cost of mint oil production in Nan Province, the author learns that the important reason which makes the cost of production very high is that the factories reduce their productions because of price decrease which in turn increases the factory overhead per unit. At the same time, the factories have to buy raw material or mint from the farmers who produce mint at a rather high cost with low percentage of mint oil. Furthermore, the process of production is uneconomical. The farmers, on the other hand, have insufficient knowledge in cultivating mint, so the yield per rai is lower than normal.

Thus, the method in solving the problems of cultivation of mint is to provide sufficient knowledge to the farmers and educate them in the use of fertilizer in order to increase the yield. The suitable size of area for growing mint should be the size that the farmers can look after and take care of them. As for mint oil factories, their production policy should be changed, that is, they should encourage the farmers to grow mint seriously. Planning and coordination between factories and farmers are required in order to get good quality mint plant in sufficient quantity to feed the factories. Regarding the process of production, the factories should study and apply new technology so that cost of production could be reduced. If mint growing promotion and economical process of production can be effected, the author believes that both the farmers and the mint oil factories will have good prospects in the future.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงขึ้นมาได้ ด้วยความร่วมมือของคุณสมชาย โฉมไชยติ กรรมการผู้จัดการบริษัทไอบีเอส นาน จำกัด คุณชาญ โฉมไชยติ และ คุณโชค โฉมไชยติ ตลอดจนผู้จัดการโรงงานสกัดน้ำมันมันต์ใน เครื่องบริษัทไอบีเอส นาน จำกัด ทุกท่าน พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการติดต่อทุกประการ ขอขอบ คุณ คุณทรง เกียรติ วิสุทธิพิทักษ์กุล คุณณรงค์ศักดิ์ พรพฤติพงษ์สุข และ คุณ เมษ ติงคะ เสรณี ที่ได้ให้ความแนะนำและเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับมันต์ ให้ความช่วยเหลือ ในงานการสำรวจจากชาวไร่รวมทั้งให้ความรู้ทางด้านการเกษตร สำหรับอาจารย์ ดร.ณรงค์ โฉมเฉลา ผู้เขียนต้องขอขอบคุณ เป็นอย่างสูงที่โครงการให้ค่าปรึกษาชี้แนะแนวทาง และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ นอกจากนี้ ผู้เขียนใคร่ขอขอบคุณ เจาหน้าที่สถานีวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่ง ประเทศไทย ที่ได้ให้ขอมูลในการ ศึกษาคนควาทุกท่านที่มีใจ เอื้อนมาในที่นี้ ผู้เขียนขอระลึกถึงพระคุณของทุกท่าน เป็น อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการภาพประกอบ	ฉ
บทที่	
1. บทความทั่วไป	1
- ความสำคัญของ เรื่องที่จะศึกษา	1
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
- วิธีดำเนินการคนควาและวิจัย	2
- ขอบ เขตของการศึกษา	3
2. ประวัติความเป็นมาของมินต์	5
- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมินต์	5
- ประวัติความเป็นมาของผลิตภัณฑ์และผู้นำมันมินต์ของโลก ซ	7
- การริเริ่มปลูกมินต์ในประเทศไทย	16
3. การปลูกมินต์	24
- ลักษณะของการปลูก	24
- ขั้นตอนของการปลูก	27
- การดูแลและบำรุงรักษา	29
- การ เก็บเกี่ยว	32

4. ต้นทุนการปลูกมันต์และผลตอบแทนจากการปลูก มันต์ของจังหวัดน่าน	34
- ลักษณะการจัดการปลูกมันต์	34
- ลักษณะการปลูกมันต์	36
- ต้นทุนการปลูกมันต์	44
- ปริมาณการผลิตคนมันต์	51
- ผลตอบแทนจากการปลูกมันต์	54
5. การสกัดน้ำมันมันต์	58
- หลักการสกัดน้ำมันมันต์	58
- กรรมวิธีในการสกัดน้ำมันมันต์	62
- การตรวจวัดคุณภาพของน้ำมันมันต์	65
- วิธีหา ซี.พี. ของน้ำมันมันต์	67
- การเก็บรักษา	69
6. ต้นทุนการสกัดน้ำมันมันต์และผลตอบแทนจากการลงทุน	70
- ลักษณะของโรงงานสกัดน้ำมันมันต์	70
- ลักษณะการดำเนินงานของโรงงานสกัดน้ำมันมันต์	72
- ต้นทุนการสกัดน้ำมันมันต์	75
- ปริมาณการผลิตน้ำมันมันต์	97
- ผลตอบแทนจากการสกัดน้ำมันมันต์	102
7. ของทางการจำหน่ายของผลผลิตจากมันต์	104
- ความสัมพันธ์ระหว่างคนมันต์ น้ำมันมันต์ และ เมนรอด ...	104
- ความต้องการใช้น้ำมันมันต์และ เมนรอดของประเทศไทย .	106

8. สรุปปัญหา ข้อเสนอนะ และวิจารณ์	109
บรรดานุกรม	120
ภาคผนวก	121
ประวัติการศึกษา	129

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนรายผู้ปลูกมันต์แยกตามขนาดพื้นที่ของ เขตหนึ่งใน อำเภอท่าวังผา ปี พ.ศ.2521	37
2 จำนวน เกษตรกรปลูกมันต์ที่สำรวจทำการปลูกพืชอื่นแยกตาม ชนิด	38
3 แสดงจำนวน เกษตรกรผู้ปลูกมันต์แยกตามขนาดพื้นที่ที่ เพาะปลูก	39
4 ทุนการผลิิตคนมันต์ต่อ ไร่ส่งมอบถึง โรงงานหรือที่รับซื้อของ จังหวัดน่าน ปี พ.ศ.2521	45
5 แสดงรายละเอียดของต้นทุนแต่ละชนิดของการปลูกมันต์ เปรียบ เทียบ เป็นอัตราส่วนร้อยละของจังหวัดน่าน	49
6 ปริมาณการผลิตคนมันต์ของจังหวัดน่าน	51
7 เปรียบ เทียบรายไร่และต้นทุนการผลิตมันต์ต่อไร่	55
8 จำนวนโรงงานและ เครื่องสกัดน้ำมันมันต์ใน เครื่องบริษัท ไบยาสูบนาน จำกัด	70
9 แสดงปริมาณผลผลิตน้ำมันมันต์ของแต่ละอำเภอ เป็นราย เดือน ปี พ.ศ.2521	78
10 แสดงการรับซื้อคนมันต์จากกสิกรในแต่ละอำเภอ เป็นราย เดือน ปี พ.ศ.2521	81
11 แสดงการหา เเปอร์ เซ็นต์น้ำมันมันต์ที่ได้จากการสกัดของแต่ละ โรงงานและ เฉลี่ยของทั้งจังหวัดน่าน	85
12 แสดงการคำนวณหา เเปอร์ เซ็นต์น้ำมันมันต์หลังจากปรับปรุงตัวเลข ปี พ.ศ.2521	86
13 แสดงค่าแรงโดยตรง เฉลี่ยของน้ำมันมันต์ 1 กิโลกรัมในแต่ละอำเภอ	87
14 รายการทรัพย์สินถาวรของ โรงงานสกัดน้ำมันมันต์ในจังหวัดน่าน	89

รดยการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
15 ค่าใช้จ่ายโรงงานคงที่ ปี พ.ศ.2521	90
16 แสดงค่าใช้จ่ายโรงงานแปรไค น้ำมันมันต์ของแต่ละอำเภอ ปี พ.ศ.2521	92
17 แสดงต้นทุนในการสกัดน้ำมันมันต์ 1 กิโลกรัมของแต่ละอำเภอ ปี พ.ศ.2521	93
18 ปริมาณผลผลิตน้ำมันมันต์ของจังหวัดน่าน	97
19 ราคาจำหน่ายของน้ำมันมันต์ บาท/กิโลกรัม	100
20 เปรียบเทียบกำลังการผลิตกับปริมาณการผลิตของน้ำมันมันต์ ปี พ.ศ.2521	101
21 เปรียบเทียบราคาจำหน่ายน้ำมันมันต์กับต้นทุนการสกัดน้ำมันมันต์ แต่ละอำเภอในปี พ.ศ.2521	102
22 ปริมาณและมูลค่าของการนำเข้าน้ำมันมันต์และ เมนซอด เขา ประเทศระหว่างปี พ.ศ.2511 - 2521	107

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	ตัวอย่าง เครื่องสกัดน้ำมันมินต์	60
2	ตัวอย่าง ถังแยกน้ำมันมินต์	61
3	กราฟแสดงปริมาณผลผลิตน้ำมันมินต์ของจังหวัดน่าน ระหว่างปี พ.ศ. 2516 - 2521	98
4	ช่องทางการจำหน่ายของผลผลิตจากมินต์	108

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย